

## עניין אנטי

כל בני משפחתו של נתן שיפריס, כולל אביו, הנחשב למומחה בעל שם בגנטיקה, נרתמו למאבקו של הרב משולם. מאז, הם טוענים, השב"כ עוקב אחריהם והמשטרה עוצרת אותם בתואנות שווא

נתן שיפריס נמנה עם משפחה של חלוצים. סבו, שהוא נקרא על שמו, היה סופר מאנשי העליה השנייה ואיש ציבור ממייסדי מפלגת הפועל הצעיר וועד הלשון העברית. יחד עם ביאליק, חיבר מילון של מונחים טכניים בעברית. במקביל היה האחראי על הגרסת המים של הירקון. האב, ד"ר חן שיפריס, הוא גנטיקאי בעל שם עולמי, העובד במכון וולקני, שספרו האחרון על זני הפלפל פורסם לאחרונה בהוצאת הקיבוץ המאוחד. האם, אורה, היא אמנית קרמיקה. הבן הצעיר לומד אדריכלות והאותה הגדולה פסנתרנית ולומדת זמרה.

משפחת שיפריס נרתמת מדי פעם לפעילות ציבורית ולחשיפת עוללות. ביתם שבגני יהודה נמצא במרחק הליכה מסכיון מצד אחד ומביתו של הרב משולם ביהוד מצד שני. בעקבות נתן, גם הוריו ואחיו התקרבו לרב משולם והפכו לחלק מקהילתו. מאז הם מסתובבים בכיסוי ראש והבנות החלו ללבוש חצאיות ארוכות.

כל המשפחה נרתמה למאבקו של הרב משולם. האב כותב מדי פעם מכתבים לעיתונות, בהם הוא קורא להקים ועדת חקירה ממלכתית, והוא אף פנה בעניין אל הנשיא ויצמן. האם היא חברת מערכת בעיתונו של הרב משולם, והילדים נרתמו אף הם למסע ההסברה.

אמו של שיפריס מספרת שמאז הצטרפותם לכת של משולם יש האזנה לכו הטלפון שלהם, השב"כ עוקב אחריהם, והמשטרה אף עצרה אותם. ביום האירוע ביהוד היו אמורים חן ואורה שיפריס להתראיין ב"ערב חדש", אך המשטרה עצרה אותם לפני התכנית כשהיו בדרכם לבית הרב. רק לאחר שביקשו להתקשר לשופטת שהיא ירדת המשפחה, ניאוחו השוטרים לשחררם ממעצר.

לכין עצמה, והרב מפחד שיוולדו ממורים.

### פרובוקציה של השב"כ

שיפריס הוביל אותי לביתו של הרב משולם, אליו עלו, כנכל חג, תלמידיו. בחצר הבית הגדולה הסתובבו כמה עשרות מבני הע"ה התימנית בכל קשת הגילים. כשיצא הרב משולם במכונית אולדסמוביל לראיון בטלוויזיה, הקיפו חסידיו את המכונית. רגשות קיפוח ואפליה עדתית לא זקוקים להרבה כדי שיציתו אותם, אבל אנשי הרב מתעקשים לטי עון כי אירוע ההתכבדות בערב החג בביתו של הרב היה בעצם פרובוקציה מכוונת של השב"כ ומשטרת ישראל נגדם. הם מספרים

מפליטים מסוגן, מעמידות אותו בפונה של נביא ואייב המסדר גם יחד. תלמידיו טוענים שהוא מסרב לקבל תמיכה של כספי ציבור לשיבתו, ולכן הוא יכול להרשות לעצמו לתקף את הרבנות הראשית ואת ש"ס וגם את המשטרה והשב"כ.

זה נכון שהרב איים להתאבד?

הרב הוא עבד לה'. אם משהו ינסה להורגו, הוא יפעל על פי הפסוק "הקם להורגו" וכו'. איש לא ריבד על התאבדות. אם אומרים: אם תפתחו באש נחזיר את כרי להרוג ולהיהרג, זה לא איום בהתאבדות, אלא הצדה על נכונות למות בקרב.

שווה למות בשביל זה? בטח פחדת

כשתמשטרה ירתה על הבית.

זה לי ברור שאם המשטרה תיכנס יהיה מרחץ דמים. מה שאני הרגשתי זה לא חשוב. ברגעים כאלה אתה לא חושב על הבטחון האישי, אלא כאמת על גורל עם ישראל.

אפילו הרב באיגד השווה אתכם לכת בורש.

הגידו אותנו ככה כדי ליצור לגיטימציה ברעת הקהל להתרת דם, במקרה של טבח מצד המשטרה. הכלביה, הימ"מ, היס"מ, 60 אלונקות, סולמות השתלטות, מסוקים, כוח מהיחידה הסמויה ושב"כ אינם מגיעים כך סתם. השוטרים התכוונו ליצור פרובוקציה, כדי לעצור את הרב ולהפסיק את הפצת החוברת.

בעיתונות נכתב שהרב משולם היה נהג בצבא, ואילו חבריך טוענים ששירת ביחידת עליות ונסצע בטעולה סודית. מה ידוע לך על דיקת של הרב?

לרב יש משפט יפה: "ברוך אלוהינו שבראנו לכבודו ולא לכבודנו". הוא לא סיפר מעור לם לאיש על מעשיו בצבא. הוא למד בישיבה תיכונית והוסמך לרבנות על ידי סבו, צדיק מקובל נסתר, עוד לפני שגויס לצבא. הרב עסק שנים בהוראה, בישיבות ובבתי ספר. הוא נשוי ואב לארבעה. הישיבה שלו בראשון לציון היא ישיבת ערב. הוא דורש מתלמידיו לעבוד, לשרת בצבא לטובת עם ישראל, לא למען מדינת ישראל, שהוא אינו מאמין בה. הוא מטיף למידות, לחתירה אחר האמת. לצד הידע התורני שלו, הוא בקיא בהלכות התרבות החילונית. אין לו ספרים משלו, הכל נמצא על 1.500 סלשות של דרשות.

היית מקורב בעבר לשלום עכשיו. איך אתה מסתדר עם המתנחלים מקרב אנשי



הרב משולם. נראה אותך גבר

כי משאוות בטון הבנות במגרש סמוך מילאו את בור הביוב של הרב בכטון. הוא הזמין משי אית אחרת שתשאב אותו. העניינים החלו להידרדר כשהבית הוקף על ידי עשרות שוטרים.

לרבניהם, המשטרה יושבת לרב משולם על הזנב מאז שהוציא קונטרס בשם "אבן מא"

הפרשה אפילו הושקע כעזרת כרור של איש שב"כ. ירו בו ומאו הוא לא התעסק יותר בפרשה.

עכשיו, כאמור, טוענים הרב משולם וסגנו שיפריס שמדובר ב-4,500 ילדים שנחטפו ונעלמו, ולא בכמה מאות בלבד. השאלה היא האם הם לא מנפחים את המספר לצורכי תע"מולה מחורשת לנושא.

איך הגעת ל-4,500?

יש לי רשימה של 1,700 ילדים, ששמויה תיהם ניתנו עוד לסבו של הרב משולם כירי יודים מארצות הברית. שאר השמות נמצאו

או איפה הילדים? האם עודם בחיים?

חמישה עד עשרה אחוזים מהם נשארו בארץ. רובם נשלחו למשפחות יהודיות רחוקות עיריות בארצות הברית, אוסטרליה, מערב אירופה ודרום אפריקה: התפוצה של היהדות האשכנזית. אחד הסיפורים המזעזעים ביותר זה משלוח של כמה עשרות ילדים תימנים שנמכרו למנזרים בירדן וגורלו כנזירים. מי שמכר אותם ידע שיימכרו לשמר.

שיפריס נוקב בסכום של 5,000 דולר, סכום גבוה מאוד באותן שנים, לכל ראש של ילד תימני. את הכסף ששולם על התינוקות

# של כורש התימני

הרב?

נכון שיש לו תלמידים מכל הסוגים, גם מהתנחלויות, אבל אין בהם אנשי כך. הוא אר סד על תלמידיו להשתתף בהפגנות, ואפילו להצביע לכנסת. בפירוש לא מדובר כאן באידי שזה קשר לתנועות הימין הקיצוני.

האמת, כך מסתבר, מוצאת לה לא פעם לר חמים מוזרים ביותר. אבל גם לאחר שמנפים חלק גדול מטועניהם של הרב משולם וסגנו עלי אדמות, שיפריס, מתגנבת ללב התחושה שחקירת הפרשה טרם מוצתה ושתעלומת ילדי ימין עדיין מחכה לפתרון.

ס הכונים, הרן בחטיפה ההמונית של ילדי תימן. בקונטרס שלו מתפרסמת תמונה מעוררת פלח במקצת של ילדים שכובים צופפים במשהו דמוי עריסה. הרב טוען שהעריסה הזו היא בעצם ארגו, שבתוכו שלחו את הילדים כמשלוחים של שביעיות לארה"ב. "נראה אר תך גבר לפרסם את זה", אמר לי השבוע הרב משולם. עוד טוען הרב משולם באותו קונטרס שאחד מחוקרי השב"כ איים עליו שאם לא יי רד מהנושא - ייעצר. הרב משולם נהנה מאוד לעודד פרובוקציה בכל הופעה שלו. החוברות שהוא מפיץ, הכתובות כמוכונ בסגנון היאה לפי

בחומר סודי של מרשם האוכלוסין, שאנשיו של הרב משולם הצליחו לחרור אליו. הרב טוד עז שבמשרד הפנים קיימת כספת סודית בה נמצאים שמות כל החטופים, הוריהם הביולוגיים והמאמצים. הוא רודש שכל משפחה וכל חטוף יקבלו בצורה דיסקרטית את הפרטים.

עד היום איש מהילדים לא ניסה להשיג את הוריו הביולוגיים. מדוע אתם עושים זאת במקומם? אולי זה פתח לטרנדיות? לא מדובר כאן ברדיפת אמת נוסח מיכאל קולהאס, שעבור סוס שנגנב לו החרוב את כל גרמייה. העדה התימנית מתחתנת הרבה בינה

התימנים המרו, לטענתו, גופים פוליטיים, וחי לק שולשל לירדיים פרטיות. שיפריס: "השילומים מגרמניה עדיין לא הגיעו, סיוע מאמריקה עוד לא היה. הכסף ששולם עבור הילדים העשיר את קופת המדינה והמפלגות. היו הרבה מאכערים פרטיים שעסקו בכך, לא מעטים מהם מעדות המזרח".

ואף אחד לא קם וצעק? עובדה שאיש לא קם. עיתונאים שניסו לסתוב על הפרשה הושתקו בלחץ השב"כ, שאנשיו יושבים בצנזורה, למרות שלא מדובר בעניין בטחוני. עיתונאי אמיץ אחד שכתב על

מסתבר שהכריזמה של הרב עוזי משולם עובדת לא רק על חבורת תמהונים מיוצאי תימן. לצדו התבלט גם סטודנט ירושלמי ליידש, נתן שיפריס, לשעבר פעיל בשלום עכשיו, שאחז במגפון וקרא לשוטרים המסתערים על בית הרב ביהוד לסגת, אחרת יישפך דם. שיפריס הגיע אל משולם במסגרת מחקר פרטי שערך על ילדי תימן האבודים, ונשבה בקסמי הרב, שהחזיר אותו ואת בני משפחתו בתשובה. עכשיו, השב"כ גם בעקבותיו



5,000 דולר על כל ראש תימוני

עד 66 נראה היה שהיחידים שמוטרדים מהפרשה הם בני משפחות הילדים הנעלמים, שלרוב התמודדו עם כאבם בשתיקה. באותה שנה החלו להגיע לבתי המשפחות צווי גיוס לאלה שנחשבו כמתים, משום שנמרשם התר שנים נרשמה לידתם כלבד ללא ציון דבר מותם. הפצעים נפתחו, והזעקה הציבורית הביאה להקמת ועדת בהלולימינקובסקי, שברק קה 342 מקרים של משפחות שפנו אליה. הווי עדה הגיעה למסקנה כי 316 ילדים אכן נפטרו, ארבעה חיים, מתוכם שניים אומצו

החילה שלא מדובר בסוכן שב"כ מושל, וכשהתברר לו שהאיש חף מכל אשמה פתח בפניו את מגירותיו, שלף משם עשרות מטמכים, הקלטות ורישומים, שנאספו במשך 20 שנה, המוכיחים לטענתו שמדובר בחטיפה לכל דבר. מבחינתו של חוקר אקרמי כמו שיפריס, זה היה אוצר כלום שרק הוכיח לו שהחקירה שלו לא היתה לשווא. נפשם של השניים האלה נקשרה, והרב משולם מצא בשיפריס משענת אקרמית ואפ"ר לו חברית. לאחר הראיון שהעניק משולם השבוע לזן מרגלית, מיהר שיפריס לביתו. הקריבה היתרה הווי יצרה השבוע את הרושם ששיפריס הוא סגנו של ראש הכת, ושיפריס אכן היה היחיד מבין מקורביו הרבים של הרב שהוזכר על ידו כתכניתו של מרגלית. כשם שמשולם חשף את שמו המלא של ראש השב"כ ואת כתובתו, כך לא היסס גם לערכן את הצופים ההמומים על תפקידו המודיעיני הסודי של חיילו הנאמן. שיפריס בכלל לא התקומם על כך, דבר היכול ללמד משהו על אמונו המלא ברב הכריזמטי. הוא אף גייס לגר שא את בני משפחתו האחרים: את הוריו (אביו, חן שיפריס, הוא דוקטור לגנטיקה בעל שם), את אחיו ואת שתי אחיותיו, שנרתמו למאבק בהתלהבות. כעקבות המפגש הזה חזרו כל בני משפחת שיפריס בתשובה שלמה והפכו לאנשי תצרו של באבא'עווי.

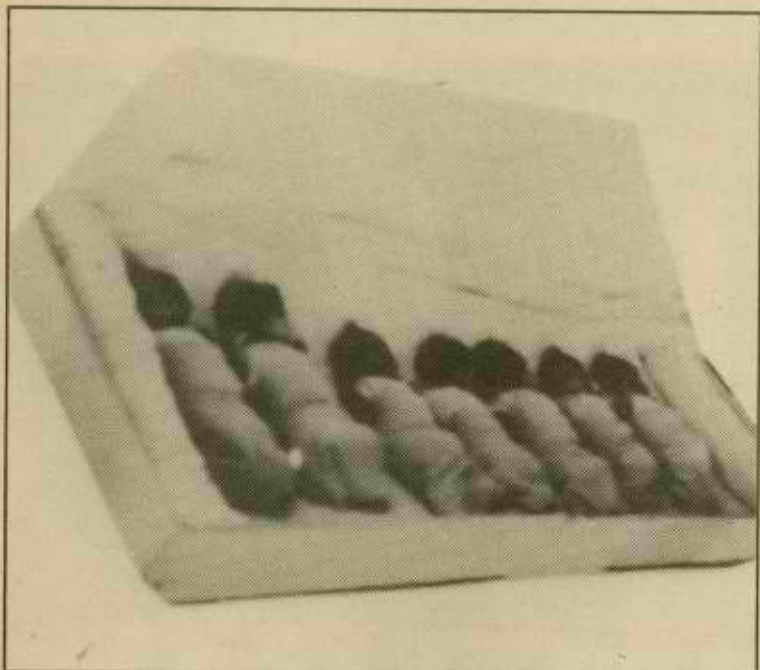
מיצד נעלמו הילדים?

רפסי היעלמות בתי החולים חוזרים על עצמם. עוברת סוציאלית, רופא או אחות באו

ביום שלישי בערב אמר לי נתן שיפריס, חוקר יידיש ועוזרו הצמוד של הרב עווי משולם, שהשב"כ נמצא בהאזנה רצופה לקו הטלפון שלו. למחרת בבוקר החלו להישמע רעשים מוזרים גם בקו הטלפון שלי. הנה, בפרגיה נרכשת, וגם אני מסומן מעכשיו כחי בר נכת התמהונים של כורש הישראלי. התמונות המרצרות על המרקע של הרב משולם וחבורת הפנאטים המזוינים שהתבצרה יד אתו בכיתו ביהוד והסעירה השבוע את המדינה לא מסתירות עם דמותו הסולידרית כביכול של נתן שיפריס, שנראה לצד הרבהגורו כשהוא אוזן במגפון ומוהיר מדי פעם את השוטרים, שייקחו את האיומים של המתבצרים ברצינות הראויה. שיפריס, חייל בצבא השם התימני, לא זחל מתחת לשולחן גם כאשר השוטרים צלפו באחד המקרים לעי בר המתבצרים. הוא לא שאל את עצמו באר תם רגעים מה בעצם הוא עושה שם יחד עם אנשים שברגיל אמורה תהום אידיאולוגית עמוקה להפריד בינו לבינם, ואם שווה בכלל למות כשכיל חקר האמת שלו, שהיא תמיד נר ליגליו. אבל ככל שנקפו השעות, התברר שהי נוכחות של שיפריס שם מהווה גורם ממתן. שיפריס אמנם נכרל מיתר חברי הכת, לא רק בצבע עורו אלא גם בהיותו היחיד שהיה מוזין שם רק כמגפון ולא כאב"ב. אבל הרי כל חבורה קיצונית צריכה איזה אינטלקטואל אחד שיתן לה לגיטימציה תקשורתית, ואת הפונקציה הזו מילא שיפריס באדיקות. הוא לא תמהוני, וגם לא נראה כאחד המשיחיים המקיפים את הרב משולם. דיבורו רהוט ומסודר, הוא לא מויל ריר, עיניו לא בורקות, והוא לא אחד שישליך בקבוק תבערה על שוטרים. אז מה לסטורנט ירושלמי אשכנזי (ממוצא פולנידיס) מהחוגים למרעי המדינה ולהיסטוריה של עם ישראל באוניברסיטה העברית, מומחה לתולדות יהדות מורח אירופה, סרן במיל' בחיל המודיעין ולשעבר איש שלום עכשיו, אספן ספרים ופנים מוכרות בספריה הלאומית - ולחבורת תימנים עברקנית, חלקם מיהוד, שהעיתונים כינו אותם מטורפים? מסתבר ששיפריס, שהחל ללמוד יהדות כעקבות היכרותו עם הרב, התוודע אל החבריה הווי, שעמדה בערב פסח בראש מהדרות החדשות, כמסגרת מסעו האובססיבי אחר

4,500 ילדים נחטבו

ביום ההתבצרות ביהוד חגג שיפריס את יום הולדתו ה-29. הוא נולד בארה"ב, שם עשו הוריו בלימודים (ראו מסגרת). שש שנים שיי רת כמודיעין והשתחרר בדרגת סרן. כעבר השתתף בכמה מהפגנות שלום עכשיו, ולרבי ריו גם היום הוא מקורב רעיונית לתנועה. יחד עבודתו עמוס ספרים, רובם בעברית וביידיש. האוסף שלו מכיל 15 אלף ספרים, והוא זקוק כבר למחסן מיוחד כדי לאחסנו. בין מודיעין הוא מוכר כבעיר מתגן ושקול, והתחברותו עם הרב משולם בהחלט הפתיעה אותם. עם פרוץ הפרשה, הפך ביתו של שיפריס לחמ"ל תקשורת מאולתר. אחרי חודשים של ניהול מרדפים אחרי עיתונאים שגרו לו מאי חרדי גבו, החלו הם לרלוק אחרי, ורשמו מפיו את גירסתו לפרשת ילדי תימן, מצטערים אר לי שלא התייחסו קודם לכן אל אזהרותיו ביי תר רצינות. שיפריס ניצל את הכמה כדי להרי



תינוקות תימנים. נשלחו בארגז לאימוץ בארצות הברית

כחוק, ולגבי 22 ילדים אחרים לא הצליחה הווי עדה להגיע למסקנות והשאירה פתח לחקירה נוספת. ב'83 עלתה הפרשה מחדש לסדר היום, עקב מחקר אקרמי של ר"ר רב לויטן מאוניברסיטת בר אילן. הוא טען כי מספר הני עלמים קרוב ל-600 וכי יש לבדוק מחדש את

להורים ואמרו להם שהילד נראה חולה. לקחו אותו לטיפול בבית חולים, ואחרי כמה ימים הודיעו למשפחה כי הילד נפטר. רוב היעל-מויות היו על רקע רפואי. היו ילדים שנעלמו סתם מהמעברה, והיה גם רפוס שלישי: ילדים שהיו אכן חולים ולא יכלו להימכר. הילד נמר

# המגן האשכנזי

צת ככובד ראש על הטראומה הגדולה של העליה מתימן. פרשת ילדי תימן לא ירדה בעצם מעולם מסדר היום הציבורי. אחת לכמה שנים היא צצה ועולה, פותחת פצעים ישנים. למרות שהוקמו כבר שתי ועדות בדיקה לנישוא, נשא רו יותר שאלות פתוחות מאשר תשובות ברר חת כפרשה. שיפריס טוען כי החקירות שנעו שו עד היום היו בעצם מטעם גופי טיוח שבאו לכסות על הפשעים במקום לחושפם. הוא מר בר על קשר השתקה, הנמשך מאז תחילת שנות ה-50. לקשר הזה שותפים, לטענתו, זר עות הבטחון, פוליטיקאים ממפא"י, הציונים הכלליים וכעיקר המפר"ל ואגודת ישראל, וגם עיתונאים.

לרברי שיפריס, אין מדובר בכמה עשרות ילדים שנעלמו, כפי שנטען בעבר, אלא כאלפים, 4,500 ליתר דיוק. הוא נוקב במספר הזה, שנשמע קצת מופרך, בבטחון של מי שהי אמת ההיסטורית מרבית מגרוננו. כאילו הנטר נים האלה אינם טעונים הוכחה ואין עליהם ככלל ויכוח. את טיעונו הוא משמיע בטון שקט וענייני, והם מגובים בקלסריום עמוסי סטטיסטיקות, עדויות, קטעי עיתונים ודור קומנטים שהוא והרב משולם אספו. שיפריס:

האמת. שיפריס, העוסק בחקר יהדות מורח איי רופה דווקא, שמע לפני כשנה על פרשת היעי למות ילדי תימן בתחילת שנות ה-50 והחליט להקדיש את זמנו להתחקות אחר עקבותיהם. כמו כלש, יצא אל ריכוזי תימנים בארץ, והחל לראיין משפחות שילדיהן נעלמו. ככל שנפגש עם יותר משפחות, כך נראתה לו הפרשה מור כבת ומסובכת יותר. את רשמיו מהחקירה הפי רטית שהוא מנהל העלה על הכתב, וחייבר מני שר פרטי הקורא להקמת ועדת חקירה ממלכתי תת בנושא. כבר מספר חודשים הוא מחזר אחרי חברי כנסת, אנשי רוח ועיתונאים, מצויד במטמכים המאששים את טענותיו שמי דובר בחומר נפץ חברתי שעלול להתפוצץ בכל רגע. רוב האנשים שפנה אליהם התייחסו אליו כאל טרחן, המנסה להוציא מהנפטלין סור גיה לעושה שכבר מוצתה מבחינה תקשורתית. במסגרת מסעותיו בארץ בקהילות תימן התוודע שיפריס אל הרב עווי משולם, שחקר היעלמות ילדי תימן הוא עברו מפעל חיים. שיפריס מספר שהסיבה העיקרית לכך שהרב משולם מחטט כבר שנים בפרשה היא הפחד שלו מפני האפשרות שהחטופים יזווגו מבלי דעת עם בני משפחותיהם וייוולדו להם ממזרים. כאשר השניים נפגשו, ברק משולם

מסקנתם של חברי ועדת בהלולימינקובסקי שמרבית הילדים נפטרו. פעילי ציבור תימנים רדשו להקים ועדת חקירה ממלכתית, אך הדי רישה הווי נדחתה. ב'88 הקים ראש הממשלה ראו, יצחק שמיר, ועדה בראשות השופט המ' חווי בדימוס, ר"ר משה שלגי. סמכויות הוועדה צומצמו מראש, ותפקידה הוגדר בכתב המיני כ"ועדת בדיקה" ולא כוועדת חקירה ממלכתית. ועדות כאלה ממנים כאן כנראה רק במקרה של טבח. "הוועדה הזאת יושבת כבר שש שנים ולא עשתה דבר", טוען שיפריס.

את מי אתה מאשים?

את הסוכנות היהודית, את ארגון הג'וינט, את ממשלות ישראל שהיו שותפות לפשע ואת אלה שהשתיקו את הפרשה, את השרים שהיו אחראים אז על תיקי הפנים, הסעד, העי לה והקליטה, המשטרה והבריאות. רופאים, אחיות, נהגי אמבולנס והנהלות בתי חולים שטייחו והנפיקו תעודות פטירה פיקטיביות - שותפים גם הם. עיקר המעורבים היו אנשי מפא"י, מפד"ל והאגודה וארגוני הנשים שלהם. הרב משולם דיבר באחד השיעורים שלו על שלושה אשמים, כולם בכירים מהמפ" לגות הדתיות.

צא בבית החולים, וכשעבר את שלב המחלה הקריטי אמרו להורים, תבואו מחר. כשהגיעו נאמר להם שהילד, שנראה יום קודם בריא לחלוטין, נפטר.

ואולי הם באמת נפטרו?

עד היום לא נתגלה ולו גם קבר אחד, ולהוי רים לא ניתנו תעודות פטירה. במקרים אחד רים נאמר להורים שהילדים נקברו בקבר אחים, וגם אז לא ניתן להם שום ציון לקבר. כשפעם נפתח קבר כזה, לא היו בפנים עצמות. הטענה היתה שעצמות של תינוקות מתפורר חת בארמה. בידי עדות רפואית של רופא מומחה, האומר כי עצמות ילדים נשארות עשי רת אם לא מאות שנים.

מדוע החורים לא התקוממו?

הם היו חרשים בארץ ולא האמינו שבמדיי נת היהודים יכולים לגנוב ילדים. תוכל לומר שהיו פרימיטיביים או נאיביים. רובם מעירים על עצמם היום: "היינו מטומטמים". היו כא לה שלא רפקו חשבון והשתוללו. אני שמעתי על הורה שתפס עובר סוציאלי ואחות, הכניס אותם לחדר סגור, שפך בנוזן על שלושתם ואמר: "אם שני ילדי אינם מוחזרים, אני מצית את שלושתנו". אחרי יומיים החזירו לו את ילדיו, שקודם לכן נטען כי נפטרו.